

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.1a-684/24
1-23142104-03-1a-26122024

Judecătoria Ungheni
Judecător P.Triboi

DECIZIE

În numele Legii
26 iunie 2025

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Ion Talpa

Judecători

Ghenadie Liulca, Oxana Mironov

Grefieri

Carolina Bejenari

Cu participarea:

Procurorului

Valentina Gavdiuc

Avocatului

Alexandru Parfeni

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelurile declarate de către avocații Parfeni Alexandru și Roibu Vasile, împotriva sentinței Judecătoria Ungheni din 26.11.2024, prin care:

Lîsenco Tatiana, numărul personal de identificare *****, născută la *****, cetățeană a Republicii Moldova, originară din *****, domiciliată în *****, studii medii speciale, nesupusă militar, divorțată, fără antecedente penale,

a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de art.190 alin.(2) lit.b),c) CP și în privința acesteia s-a dispus încetarea procesului penal din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Cu privire la corpul delict instanța a decis - un CD cu înregistrări audio, anexat la materialele cauzei - de reținut la dosar pe tot parcursul păstrării lui.

Acțiunea civilă s-a admis parțial și s-a încasat de la Lîsenco Tatiana în beneficiul părții vătămate Cojocaru Nicolae prejudiciul material cauzat în sumă de 54552,2 lei; prejudiciul moral în mărime de 100000 lei; cheltuieli de judecată pentru asistență juridică în sumă de 3000 lei; cheltuieli de transport în mărime 2700 lei, iar în total suma de 160252,2 lei.

Termenul de examinare a cauzei: în instanța de fond de la 01.06.2022 până la 29.05.2023, în instanța de apel de la 11.10.2024 până la 26.06.2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor înaintate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Adoptând sentința în cauză prima instanță a reținut, că Lîsenco Tatiana în perioada de timp cuprinsă între 18.05.2003 până în primăvara anului 2004, acționând împreună și de comun acord cu soțul său Lîsenco Anatolii, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și înșelăciune, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, au dobândit de la partea vătămată Cojocaru Nicolai bani în sumă de 4000 dolari SUA acționând în următoarea formulă.

La 18.05.2003, Lîsenco Tatiana având scopul dobândirii ilicite a bunurilor de la Cojocaru Nicolae, abuzând de încrederea acestuia dobândită în baza relațiilor de rudenie și cunoscând că acesta este în căutarea unui apartament, camuflându-și intențiile sale drept relații civile și folosind pretextul înstrăinării ultimului a apartamentului ce le aparține cu drept de proprietate în devălmășie amplasat în *****, cu numărul cadastral *****, în timp ce se afla în domiciliul lor din *****, au primit de la Cojocaru Nicolae suma de 3000 dolari echivalent a 42724,2 lei, inducându-l în eroare pe acesta că perfectarea tuturor documentelor prin care îi va fi transmis dreptul de proprietate asupra bunului indicat va fi efectuată ulterior după transmiterea părții restante de bani în sumă de 1000 dolari SUA echivalent a 11828 lei și revenirea din Republica Italiană a Tatiane Lîsenco.

Ulterior, în primăvara anului 2004, Lîsenco Tatiana de comun acord cu Lîsenco Anatolii, profitând și abuzând în continuare de încrederea obținută anterior de la Cojocaru Nicolae, invocând același pretext (transmiterea dreptului de proprietate asupra apartamentului), Lîsenco Anatolii a solicitat de la Cojocaru Nicolae partea restantă de 1000 dolari, sumă echivalentă cu 11828 lei, pe care ultimul i-a transmis-o lui ***** pentru a stinge datoria soților Lîsenco Tatiana și Anatolii.

În aceste circumstanțe, deși, partea vătămată Cojocaru Nicolae a achitat integral banii solicitați în sumă de 4000 dolari SUA, la solicitările repetate a acestuia în perioada 2004-2021 privind perfectarea actelor pentru transmiterea dreptului de proprietate asupra apartamentului, neexistând careva impedimente

pentru realizarea acestor acțiuni, soții Lîsenco Tatiana și Anatolii inducând în eroare partea vătămată au refuzat solicitările acestuia, invocând diverse pretexte inventate.

În consecință, ca rezultat al acțiunilor lor infracționale din faza inițială când au solicitat și au primit banii de la partea vătămată întărite ulterior prin manopere frauduloase sub formă de promisiuni false și pretexte inventate, soții Lîsenco Tatiana și Lîsenco Anatolii au însușit mijloace bănești în sumă de 4000 dolari SUA fără a-și îndeplini obligațiile asumate, cauzându-i lui Cojocar Nicolae daune considerabile în sumă de 54552,2 lei.

Judecând cauza în procedură generală, prin prisma probelor cercetate, instanța de judecată a stabilit faptul infracțiunii și vinovăția Tatiane Lîsenco în comiterea ei, calificând acțiunile acesteia conform art.190 alin.(2) lit.b),c) CP - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită de două persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Astfel, instanța a recunoscut-o pe Lîsenco Tatiana vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de art.190 alin.(2) lit.b),c) CP și a dispus în privința acesteia încetarea procesului penal din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Cu privire la corpul delict instanța a decis - un CD cu înregistrări audio, anexat la materialele cauzei - de reținut la dosar pe tot parcursul păstrării lui.

Acțiunea civilă instanța a admis-o parțial și a încasat de la Lîsenco Tatiana în beneficiul părții vătămate Cojocar Nicolae prejudiciul material cauzat în sumă de 54552,2 lei; prejudiciul moral în mărime de 100000 lei; cheltuieli de judecată pentru asistență juridică în sumă de 3000 lei; cheltuieli de transport în mărime 2700 lei, iar în total suma de 160252,2 lei.

La 26.11.2024 instanța a pronunțat sentința în cauză, care la 10.12.2024, adică în termen, a fost atacată cu apel de către avocatul Parfeni Alexandru în interesele inculpatei Lîsenco Tatiana, și de către avocatul Roibu Vasile în interesele părții vătămate Cojocar Nicolae.

Avocatul Parfeni Alexandru în interesele inculpatei Lîsenco Tatiana, prin apel solicită casarea sentinței ca fiind una neîntemeiată, cu pronunțarea pe caz a unei noi hotărâri de achitare a Tatiane Lîsenco pe art.190 alin.(2) lit.b),c) CP.

În acest sens apărătorul-apelant invocă, că Lîsenco Tatiana din start, încă din cadrul urmăririi penale nu a recunoscut vina și a declarat, că nu a comis fapta incriminată, vinovăția acesteia nu a fost dovedită prin probe certe, utile, pertinente și veridice, iar în cadrul urmăririi penale au fost comise un șir de greșeli, omisiuni și erori. Or, acuzarea urma să probeze învinuirea adusă Tatiane Lîsenco, să demonstreze scopul ei din start de a nu executa angajamentul și să demonstreze

scopul de cupiditate, prin urmare trebuia să demonstreze intenția directă a acestora de a însuși banii.

Apărătorul susține, că bunul imobil din *****, a fost privatizat din anul 1995, având 3 proprietari – soții Lîsenco Anatolie și Tatiana și fiica acestora *****, fapt despre care cunoștea Cojocaru Nicolae. Respectiv, care ar fi inducerea în eroare și reprezentarea falsă din partea inculpatei în cazul când partea vătămată știa despre faptul că apartamentul aparține la mai mulți coproprietari care nu au dat acordul la vânzarea acestuia.

Apărătorul consideră neîntemeiate concluziile instanței de judecată expuse în sentință, precum că Lîsenco Tatiana ar fi fost în imposibilitate de a perfectă actele pe apartament în privința lui Cojocaru Nicolae în legătură cu faptul că apartamentul cu pricina nu era privatizat. Or pe parcursul atât a urmăririi penale, cât și în ședințele de judecată Lîsenco Tatiana nu a afirmat niciodată că apartamentul nu era privatizat și din acest motiv nu a perfectat actele, ultima în genere nu i-a promis și n-a avut niciodată vreo înțelegere cu Cojocaru Nicolae referitor la vânzarea-cumpărarea apartamentului. Mai mult ca atât încă în cadrul urmăririi penale au fost prezentate documente prin care s-a confirmat, că la privatizarea apartamentului au participat 3 persoane.

Invocă apărătorul, că apartamentul din momentul privatizării fiecare coproprietar deținea 1/3 cotă parte din el, respectiv, partea vătămată a dus în eroare instanța declarând, că Lîsenco Tatiana și Anatolie Lîsenco au partajat averea în afară de apartamentul în cauză. Cojocaru Nicolae a comunicat în plângerea sa, iar ulterior a confirmat și în instanța de judecată, că anume Lîsenco Anatolie i-a propus să cumpere apartamentul, el l-a crezut pe bune că locuința este personală și că ultimul a primit-o ca participant al războiului din Afganistan, că el era unicul proprietar, că potrivit adevărului de la Agenția Cadastru apartamentul dat era înregistrat doar după Lîsenco Anatolie. Timp de 19 ani Cojocaru Nicolae nu s-a adresat către Lîsenco Tatiana și nici unui organ de drept, în nădejdea că Lîsenco Anatolie îi va perfectă documentele, iar îndată după decesul acestuia, văzând că a comis o eroare, s-a adresat organului de poliție pentru ca prin anumite falsuri, distorsionări, folosind toată ura și invidia rudelor Tatiane Lîsenco să aranjeze lucrurile în așa fel ca ultima să fie trasă la răspundere penală potrivit infracțiunii de escrocherie. Respectiv, nu s-a dat răspuns, de ce nu s-a adresat Cojocaru Nicolae la poliție după anul 2004, după ce a predat 3000 dolari, de ce nu s-a adresat peste 1 an după ce afirmă că a mai achitat 1000 dolari.

Invocă apărătorul, că toate probele acuzării sunt bazate doar pe declarațiile părții vătămate și a unui singur martor - *****, care este în relații de dușmănie cu Lîsenco Tatiana și a cărei declarații au fost combătute în ședința de judecată prin declarațiile martorului *****, cărora instanța n-a dat apreciere, nedând o apreciere convenită nici declarațiilor martorului *****, examinând cauza unilateral.

Sușține apărătorul, că instanța a reținut și a pus la baza condamnării declarațiile celorlalți martori din partea acuzării, care în realitate nu au văzut nimic, nu au auzit nimic și au relatat doar ceea ce le-a comunicat sau au aflat de la Cojocaru Nicolae, care are interesul de a fi condamnată Lîsenco Tatiana. Acești martori sunt indirecti, nimeni din ei nu au putut comunica dacă a fost încheiată vreo tranzacție de vânzare-cumpărare, ei nu au fost prezenți la nici o presupusă tranzacție de vânzare-cumpărare, personal nu știu și nu au văzut dacă au fost transmiși careva bani de către Cojocaru Nicolae, Tatianeii Lîsenco.

Apărătorul consideră, că nu se exclude faptul, că între răposatul Lîsenco Anatolie și Cojocaru Nicolae ar fi fost vreo înțelegere de vânzare-cumpărare a apartamentului cu pricina, că Lîsenco Anatoliei ar fi primit careva bani pentru vânzarea apartamentului, doar că tranzacțiile respective au fost frauduloase și fără ca Lîsenco Tatiana să fi fost în cunoștință de cauză. În acest sens apărătorul face referire la declarațiile martorului *****, fiul părții vătămate, care a menționat, că apartamentul lui Cojocaru Nicolae i l-a vândut Lîsenco Anatolie căruia i s-au transmis banii, ce demonstrează faptul, că Lîsenco Tatiana nu a avut nici o tangență, nici o înțelegere cu Cojocaru Nicolae privind vânzarea apartamentului. Chiar și din discuția telefonică avută între Cojocaru Nicolae și inculpata Lîsenco Tatiana s-a stabilit, că presupusa parte vătămată i-a comunicat ultimei, că a procurat apartamentul de la Anatolie Lîsenco, căruia i-a transmis și o sumă de dolari, iar reacția inculpatei de indignare și revoltare despre cele auzite se confirmă de martorii Cal Romeo și Munteanu Maria.

Sușține apărătorul, că din momentul plecării peste hotare a Tatianeii Lîsenco în Italia, nici organul de urmărire penală, nici procurorul, n-au luat în considerație, iar instanța de fond nu le-a dat nici o apreciere, că apartamentul și în genere toate bunurile - casa din *****, alte bunuri, au rămas în gestiunea și grija fostului soț Lîsenco Anatolie. Toate documentele de drept, cheile, alte lucruri au rămas în stăpânirea lui Lîsenco Anatolie, care de fapt a și creat impresia lui Cojocaru Nicolae că doar el este unicul stăpân al apartamentului.

Apărătorul face referire la înregistrarea prezentată de inculpata Lîsenco Tatiana dintre dânsa și Crudu Margareta, sora lui Cojocaru Nicolae, care a menționat în discuție, că între Lîsenco Anatolie și Nicolae Cojocaru a apărut o relație foarte tensionată, chiar agresivă din cauza apartamentului pentru care probabil i-a transmis bani și pentru care Cojocaru Nicolae îl amenința chiar cu moartea. Situație, când cu mătușa sa pe care o învinuiește de escrocherie, Cojocaru Nicolae evita să se întâlnească, să discute asupra acestui fapt, să explice unele lucruri care nu erau clare, să afle cine, cum și în ce circumstanțe a fost sau nu vândut apartamentul.

Or, susține apărătorul, că martorul ***** a menționat, că nu au fost careva înțelegeri, transmiteri de bani sau vânzări de apartamente dintre Lîsenco Tatiana și Cojocaru Nicolae.

De asemenea reiterând aspecte teoretice ale escrocheriei, apărătorul invocă, că primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. La calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate, ceea ce în cazul Tatiane Lîsenco nu a fost demonstrat. Mai mult ca atât, Lîsenco Tatiana este o persoană care dispune de surse financiare, are un loc stabil de trai, un salariu și surse de venit decente, nu și-a asumat angajamente care din start nu puteau fi realizate sau utopice.

Apărătorul consideră hotărârea instanței de fond privind admiterea acțiunii civile drept una neîntemeiată pe simplu motiv, că Lîsenco Tatiana nu a comis fapta incriminată de acuzare, prin urmare nu există nici temeiuri de a admite acțiunea civilă înaintată de Cojocaru Nicolae. Iar în ipoteza în care ar fi fost Lîsenco Tatiana vinovată de comiterea infracțiunii de escrocherie, se constată o disproporție între prejudiciul moral cauzat părții vătămate și cuantumul prejudiciului moral pe care urmează să fie încasat de la inculpată. Suma de 100000 lei care a fost încasată prin hotărârea primei instanțe este o sumă iluzorie, disproporționată, ireală și care nu se întemeiază pe careva probe.

Susține apărătorul, că instanța de fond nu a argumentat și nu a făcut o analiză detaliată de ce a încasat cu titlu de prejudiciu moral suma de 100000 lei, prin ce a fost probată, enumerând doar prevederile legale privind încasarea prejudiciului moral. În accepțiunea inculpatei suma prejudiciului moral încasat în sumă de 100000 lei este una neîntemeiată și exagerată, neargumentată, nejustificată și care poate pune pârâta într-o stare de suferință și incertitudine, ea fiind o persoană în etate, or principiul umanismului prevede, că legea nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

Apărătorul indică, că Cojocaru Nicolae a anexat la materialele cauzei copia a două chitanțe a câte 500 lei prin care se indică că se încasează la BetoilSRL 500 lei pentru gaz și benzină AI-95. De asemenea se atestă 2 bonuri fiscale cu suma de 1000 lei și 700 lei, eliberat de Fox-Petrol și Peco-9 care în genere nu au nici o tangență cu obiectul litigiului. Suma de 500 lei pentru gaz de la Betoil care s-ar fi alimentat Cojocaru Nicolae la data de 13.02.2024 nu are nici un suport probatoriu. Cum a putut Cojocaru să folosească gazul respectiv pentru transport pe când la data de 13.02.2024 nu a avut loc nici o ședință de judecată. Prin încheierea protocolară din 08.02.2024, ora 14:15 președintele ședinței în legătură cu neprezentarea părții vătămate a dispus amânarea ședinței pentru data de 13.03.2024 ora 14:30. Totodată în legătură cu participarea judecătorului la un seminar

organizat de Consiliul Europei, ședința fixată pentru 13.02.2024 s-a contramandat pentru data de 13.02.2024. Similar nu a avut loc nici o ședință de judecată nici pentru data de 10.06.2024, când Cojocaru Nicolae pretinde că a alimentat cu gaz propan automobilul la stația „Fox Petrol” din or.Strășeni în sumă de 1000 lei. De asemenea la data de 09.12.2023 nu a avut loc nici o ședință de judecată, data când se pretinde că Cojocaru Nicolae a cheltuit 500 lei pentru benzină. Luând în considerație cele expuse supra Lîsenco Tatiana obiectează și nu este de acord în genere cu cuantumul prejudiciului material în sumă de 4000 dolari, echivalentul a 54552,2 lei, nu este de acord cu suma de 2700 lei - cheltuieli pentru transport și cu atât mai mult prejudiciul moral în mărime de 100000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică ca fiind niște sume neprobate, nefiind pertinente și concludente și neavând nici un temei pentru a fi admise.

Avocatul Roibu Vasile în interesele părții vătămate Cojocaru Nicolae, prin apel solicită casarea sentinței, rejudecarea cauzei în ce privește latura civilă, cu pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu încasarea de la Lîsenco Tatiana în beneficiul lui Cojocaru Nicolae a prejudiciului moral în mărime de 500000 lei, cu aplicarea sechestrului pe bunul ce aparține cu drept de proprietate Tatiane Lîsenco și anume asupra 1/3 cotei parte din apartamentul situat în *****, cu nr. cadastral *****.

În argumentare apărătorul-apelant a invocat, că nu este întemeiată soluția instanței cu privire la încasarea de la Lîsenco Tatiana în beneficiul lui Cojocaru Nicolae a prejudiciului moral doar în mărime de 100000 lei, cât și cu privire la refuzul în aplicarea sechestrului pe bunurile ce aparțin cu drept de proprietate Tatiane Lîsenco și anume asupra 1/3 cotei parte din apartamentul situat în *****, cu nr. cadastral *****.

Notează apărătorul, că în sentința adoptată, instanța de judecată apreciază ca fiind o recompensă rezonabilă și suficientă echivalentul a sumei de 100000 lei pentru recuperarea prejudiciului moral cauzat, deși conform cererii de chemare în judecată privind recuperarea prejudiciilor s-a solicitat încasarea în calitate de recuperare a prejudiciului moral suma de 500000 lei.

Consideră mărimea prejudiciului moral solicitat de partea vătămată ca fiind una echitabilă și rezonabilă din considerentul că, pe parcursul a 20 de ani partea vătămată cu familia sa a trăit o incertitudine referitor la locuința din *****, pe care au procurat-o de la soții Lîsenco Anatolie și Tatiana, unde au alocat sume mari de bani și au făcut reparație capitală, locuind împreună cu familia, ultimii profitând de încrederea acestora în corectitudinea lor pe parcursul acestor ani, refuzând a perfecta documentele necesare. Mai mult ca atât, invocând faptul, că nu ar fi primit banii pe apartament de la partea vătămată i-au provocat un stres emoțional, care durează mai mulți ani, din care motive i-a fost dereglată sănătatea, făcând și tratamente medicale. În toată această perioadă partea vătămată avea certitudinea că

are un apartament procurat de la rude apropiate și un loc de trai permanent, și nu mai necesită să-și caute un alt loc de trai, ca în final să i se invoce faptul, că nu ar fi primit nici un ban de la el și să refuze în perfectarea documentelor pe numele acestuia. Astfel, la moment partea vătămată Cojocaru Nicolae trăiește o dezamăgire totală, rămânând fără o locuință, cu o neîncredere în corectitudinea oamenilor, o dezamăgire, neavând încredere în nimeni, devenind o persoană destabilizată emoțional și anxioasă.

În această ordine de idei, consideră apărătorul, că pârâta urmează să achite compensații pentru suferințele psihice, ce i le-a provocat lui Cojocaru Nicolae prin acțiunile sale prejudiciabile în valoare de 500000 lei.

Solicitând aplicarea sechestrului, apărătorul invocă, că inculpata locuiește permanent peste hotare în Italia, fiind de o perioadă de 19 ani partenera cetățeanului italian - ***** iar în Republica Moldova nu dispune de alte bunuri cu drept de proprietate în afară de 1/3 cotă parte din imobilul indicat supra. Din aceste considerente există suspiciuni rezonabile ca inculpata să înstrăineze cota parte din acel apartament, fapt ce va face imposibil executarea hotărârii instanței cu privire la încasarea prejudiciului cauzat.

În ședința instanței de apel, partea vătămată Cojocaru Nicolae a solicitat admiterea apelului declarat în interesele sale de către avocatul Roibu Vasile, pledând pentru achitarea prejudiciului moral în cuantum de 500000 lei și nu 100000 cum a dispus instanța.

Inculpata Lîsenco Tatiana și apărătorul acesteia, avocatul Parfeni Alexandru au pledat pentru achitarea inculpatei după cum s-a invocat și s-a argumentat în cererea de apel depusă împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 26.11.2024.

Procurorul în Procuratura de circumscripție Nord, Valentina Gavdiuc a solicitat ca să fie admis integral, inclusiv din alte motive, apelul declarat în interesele părții vătămate, cu casarea sentinței parțial și pronunțarea unei noi decizii, prin care Lîsenco Tatiana să fie recunoscută vinovată în baza art.190 alin.(2) lit.b),c) CP cu eliberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție atragerii la răspundere penală, or, instanța în cazul dat neîntemeiat a dispus încetarea procesului penal. Cu privire la apelul declarat în interesele inculpatei, prin care se solicită achitare, consideră procurorul că prin probele acumulate și cercetate în instanța de fond a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatei, respectiv acest apel urmează a fi respins.

În susținerea/respingerea argumentelor din apelurile declarate, părțile s-au referit la baza probantă scrisă din materialele cauzei penale, în instanța de apel fiind suplimentar verificate și cercetate următoarele documente/ înscrisuri: plângerea părții vătămate Cojocaru Nicolae din 14.09.2021 (f.d.20-22, vol.I); procesul-verbal privind constatarea infracțiunii din 22.09.2021 (f.d.31, vol.I); ordonanță și procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectelor din 14.10.2021

(f.d.54-62, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 14.04.2022 (f.d.109-110, vol.I); ordonanță și procesul-verbal de ridicare și examinare din 06.07.2022 (f.d.132-136, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 07.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.137, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 07.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.138, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 07.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.139, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 07.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.140, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 11.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și partea vătămată Cojocar Nicolae (f.d.142-143, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 11.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.144, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 11.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.145, vol.I); declarațiile părții vătămate Cojocar Nicolae date în instanța de fond (f.d.122-124, vol.II); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.125-126, vol.II); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.127, vol.II); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.128-129, vol.II); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.130-131, vol.II); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.132, vol.II); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond (f.d.133, vol.II).

Verificând argumentele apelurilor declarate, ascultând discursurile participanților la proces, studiind materialele cauzei, conducându-se de prevederile Legii, Colegiul penal conchide asupra admiterii apelurilor, inclusiv din alte motive, casarea parțială a sentinței contestate, și anume în latura încetării procesului penal și în latura admiterii cerințelor și încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, cu pronunțarea pe cazul dat a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în corespundere cu prevederile art.415 alin.(1) pct.2) CPP, potrivit căroră, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: *...admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Colegiul penal reține, că judecarea prezentei cauze, atât în instanță de fond cât, și în instanța de apel, a avut loc în procedură generală, iar la soluționarea cauzei în procedura apelului, Lîsenco Tatiana și apărătorul acesteia au susținut achitarea inculpatei dat fiind lipsa bazei probante care ar susține acuzația formulată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) CP.

De rând cu aceasta, Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt

menționate componentele obligatorii ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b),c) CP, așa cum s-a procedat în prezenta speță.

Colegiul se conduce de dispozițiile art.414 alin.(1) CPP, potrivit cărora, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.*

Totodată, potrivit art.413 alin.(3) CPP, *instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi*, iar conform art.414 alin.(6) CPP, *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

Astfel, judecând în ordine de apel cauza respectivă, ascultând pozițiile părților în proces, verificând suplimentar probele, Colegiul conchide că examinarea fiecărei probe în parte și toate aceste probe în ansamblu conform art.101 alin.(1) CPP, denotă stabilirea corectă de către instanța de fond a circumstanțelor de fapt ce au fost reținute în sarcina inculpatei Lîsenco Tatiana.

Concluzionând temeinicia sentinței în partea stabilirii circumstanțelor de fapt și constatării vinovăției Tatiane Lîsenco în comiterea escrocheriei, printr-o apreciere obiectivă a probatoriului pe caz, ce a servit obiect de cercetare judiciară și cu referire la normele procesual-penale aplicabile speței date, ce confirmă vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de la art.190 alin.(2) lit.b),c) CP, Colegiul penal va dispune respingerea ca nefondate a cerințelor de achitare invocate de partea apărării, or, aprecierea subiectivă a probatoriului pe caz de către apelant în opinia instanței de apel nu poate fi luată în considerație din următoarele considerente.

La caz se atestă, că organele de drept au fost sesizate de către partea vătămată Cojocaru Nicolae prin plângerea sa din 14.09.2021 (f.d.20-22, vol.I), potrivit căreia solicită să fie atrasă răspundere Tatiana Lîsenco în baza componentei de infracțiune de escrocherie, expunând în plângere circumstanțele preținsei infracțiunii, pe care le-a relatat și în cadrul audierii sale la urmărirea penală, cât și în instanța de fond.

Potrivit procesului-verbal de confruntare din 11.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și partea vătămată Cojocaru Nicolae (f.d.142-143, vol.I), ultimul comunicând, că Lîsenco Tatiana cunoștea despre vânzarea apartamentului, a fost de acord cu vânzarea acestuia și a primit anume Lîsenco Tatiana suma de 3000 dolari de la Cojocaru Nicolae pentru vânzarea apartamentului.

Faptul că Lîsenco Tatiana a dobândit de la Cojocaru Nicolae mijloace bănești în sumă de 54552,2 lei pentru vânzarea celui din urmă, a bunului imobil situat în *****, iar însușind suma respectivă nu și-a onorat obligațiunile, rezultă

din declarațiile părții vătămate Cojocaru Nicolae depuse în instanța de fond (f.d.122-124, vol.I). Astfel, partea vătămată a relatat, că în anul 2003 a fost interesat de procurarea unui apartament. Anatolie cu Tatiana Lîsenco (moșul și mătușa sa) i-au propus să procure apartamentul de la dâșii. S-a întâlnit în Ungheni cu Lîsenco Anatolie, care i-a zis că vrea să vîndă apartamentul său. I-a comunicat că trebuie să vorbească cu soția sa Tatiana deoarece voiau să-l vîndă. *Peste câteva zile le-a plătit 3000 dolari pentru apartament, bani care i-a dat personal în mână Tatianeii Lîsenco.* Nu a întocmit în acest sens nici o recipisă, nici un alt act. Tatiana a zis că îi este mătușă și să nu retrăiască. Ea a numărat banii. ***** a văzut când Cojocaru Nicolae i-a dat cei 3000 dolari. ***** și Lîsenco Anatolie, care deja e decedat, erau la fața locului când a transmis banii. Atunci când a dat banii, cheile de la apartament i le-a dat Anatolie împreună cu Tatiana Lîsenco. Cea din urmă a zis că, peste 3 ani când va reveni iarăși din Italia să-i mai dea încă 1000 dolari. Costul total al apartamentului era de 4000 dolari. Lîsenco Anatolie era dator finului său de cununie ***** cu 1000 dolari. Lîsenco Anatolie i-a zis lui Cojocaru Nicolae să-i dea lui ***** cei 1000 dolari în contul datoriei pentru apartament. În 2004, i-a dat cei 1000 dolari, neîntocmind nici o recipisă. *Tatiana a spus că revenind din Italia va scrie apartamentul pe unul din băieții lui.* Au trecut câțiva ani. El tot îi zicea să facă documentele. Aproximativ prin anul 2018 Lîsenco Anatolie i-a înmănat un document care confirma că el este proprietar, reprezentând o foiță din primărie unde se confirmă că Lîsenco Anatolie este locuitor al apartamentului. Prin acest document a înțeles că apartamentul este al lui Lîsenco Anatolie. Când a revenit din Italia, ba el era la lucru, ba altceva, nu se primea să se întâlnească. *Lîsenco Tatiana i-a spus că documentele nu erau făcute pe apartament, că nu era privatizat apartamentul. I-a promis că revenind în țară îi va perfecta actele.* Anatolie și Tatiana i-au zis că nu este privatizat apartamentul. Chitanțele veneau pe trei persoane Tatiana, Anatolie și Natalia Lîsenco. Din aceasta a dedus că apartamentul este pe trei persoane. *Din 2020, cum a decedat Lîsenco Anatolie, Lîsenco Tatiana tot îl suna și îi cerea cheile de la apartament motivând că e apartamentul ei. Din 2021, Lîsenco Tatiana a refuzat să îi întocmească actele.* Timp de 19 ani nu s-a adresat la organele de drept, deoarece a avut încredere în Tatiana ca și mătușă. Îndată după decesul lui Anatolie, s-a adresat la poliție deoarece a văzut că așa perioadă îndelungată de timp nu-i perfectează actele. După decesul lui Anatolie, Tatiana îi cerea cheile de la apartament. Știind că apartamentul aparține celor trei persoane, l-a procurat înțelegându-se cu două dintre ele, deoarece în viziunea sa adulții hotărâsc în privința apartamentului, dar nu și copilul.

Este de menționat, că potrivit procesului-verbal din 14.04.2022 (f.d.109-110, vol.I) la urmărire penală a fost examinat un CD cu discuțiile dintre Lîsenco Tatiana și persoana ***** care s-a stabilit a fi ***** , persoana ***** care s-a

stabilit a fi ***** și ***** , care stabilit a fi ***** , prezentate de Lîsenco Anatolie. Urmare a examinării respectivelor comunicări s-a stabilit că persoanele pe nume ***** , ***** și ***** o întreabă pe Lîsenco Tatiana referitor la soarta apartamentului care l-a vândut lui Cojocaru Nicolai și confirmă că, *Lîsenco Tatiana la momentul transmiterii banilor pentru apartament, era prezentă și au fost prezenți și alți martori.*

Partea vătămată Cojocaru Nicolae indică în declarațiile sale asupra martorului ***** , precum că aceasta a fost prezentă la transmiterea banilor în sumă de 3000 dolar. Respectiv, martorul ***** în instanța de fond a depus declarații pe marginea acestui caz, la care însă instanța de apel nu se va referi, întrucât în sensul art.414 alin.(6) CPP, acestea n-au fost prezentate de acuzatorul de stat și deci n-au fost supuse verificării în instanța de apel.

Este de menționat, că Cojocaru Nicolae în declarațiile sale a indicat că suma restantă de 1000 dolari, din cei 4000 achitați pentru apartament lui Anatolie și Tatiana Lîsenco, a transmis-o lui ***** – finul de cununie a celor doi, căruia Lîsenco Anatolie îi datora 1000 dolari.

Respectiv, în cadrul confruntării cu Lîsenco Tatiana, martorul ***** a declarat, că *aceasta cunoștea despre vânzarea apartamentului, deoarece a împrumutat de la el suma de 1000 dolari și i-a comunicat, că Cojocaru Nicolae îi va restitui banii în contul apartamentului procurat de la ei* (f.d.144, vol.I). Este de menționat că aceleași declarații martorul ***** le-a depus și în instanța de fond, relatând, că *soții Lîsenco au venit în anul 2003 la dânșii la apartament și au spus că vor să procure un bus, menționând că vor lua bani de la Cojocaru Nicolae, iar el să le împrumute 1000 dolari, lucru care l-a și făcut.* Înțelegerea a fost că Cojocaru Nicolae îi va restitui lui datoria de 1000 dolari. *El i-a împrumutat lui Lîsenco, dar trebuia să îi întoarcă Cojocaru Nicolae în contul datoriei pentru apartament, deoarece el procura apartamentul de la Lîsenco. Cojocaru Nicolae personal i-a întors banii.* În momentul când au venit să procure mijlocul de transport, *soții Lîsenco i-au comunicat că au vândut apartamentul.* Nu știe cine exact din ei i-a comunicat, dar erau împreună atunci. Cojocaru i-a dat cei 1000 dolari cam peste un an sau puțin mai mult (f.d.132, vol.II).

Potrivit procesului-verbal de confruntare din 07.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.137, vol.I), martorul ***** a menționat, că *Lîsenco Tatiana cunoștea despre vânzarea apartamentului însă inițial motiva că nu perfectează actele deoarece se teme ca noua soție a lui Nicolaie să nu îi ia apartamentul comunicând că actele vor fi perfectate când ***** va împlini vârsta de 18 ani, însă actele nu au fost perfectate, iar în prima instanță martorul a relatat, că în mai 2003 Cojocaru Nicolae și soția acestuia au cumpărat apartamentul de la Lîsenco Anatolie și Lîsenco Tatiana.* Apartamentul era la prețul de 4000 dolari. Careva acte de vânzare-cumpărare nu s-au perfectat, deoarece avea martori. Mai

mult decât atât, nu au fost perfectate actele, deoarece Lîsenco Anatolie zicea că documentele sunt la Lîsenco Tatiana în Italia și iată s-a întins până a ajuns aici. Tot zicea că nu poate face documentele. *Cojocaru Nicolae i-a zis că a transmis banii lui Lîsenco Anatolie și Lîsenco Tatiana. Ei tot ziceau că vor veni și vor face documentele.* Lîsenco Tatiana tot spunea că, când băieții lui Cojocaru Nicolae vor împlini majoratul atunci va veni și va perfecta actele. Cojocaru Nicolae a locuit în apartamentul respectiv, a făcut și reparație capitală acolo în 2007. Locuiește până în prezent acolo. Cojocaru Nicolae era căsătorit cu ***** și Lîsenco Tatiana se temea să nu ia apartamentul Galina, motiv pentru care a zis că va face apartamentul pe băieții lui Cojocaru Nicolae. A tot ținut la acest motiv ani de-a rândul până s-a ajuns aici. *Ea personal de foarte multe ori a auzit discuțiile dintre Cojocaru Nicolae și Lîsenco Anatolie cu Lîsenco Tatiana referitor la perfectarea actelor pe apartament, ei mereu găseau motiv să amâne momentul perfectării actelor.* Lîsenco Anatolie întotdeauna recunoștea că a luat banii, dar nu putea perfecta actele în lipsa Tatiane Lîsenco. *Lîsenco Tatiana a recunoscut și ea că a primit banii.*

Potrivit procesului-verbal de confruntare din 07.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.138, vol.I), ultimul menționează, că *Lîsenco Tatiana cunoștea despre vânzarea apartamentului, banii transmiși în prezența ei și de fiecare dată când venea la ei în ospeție promitea că le va perfecta actele pe apartament.*

Aceleași circumstanțe martorul ***** a relatat și în cadrul audierii sale în prima instanță (f.d.128-129, vol.II), din care rezultă, că Lîsenco Tatiana este nana lui de botez, este și mătușa dânsului. Cojocaru Nicolae este tatăl său. *Referitor la procurarea apartamentului de la mătușa sa Lîsenco Tatiana de către tatăl său Cojocaru Nicolae, poate comunica că procurarea a avut loc în anul 2003.* Tranzacția a avut loc între Lîsenco Anatolie – soțul Tatiane Lîsenco și tatăl său Cojocaru Nicolae. Cunoaște că, apartamentul a fost procurat cu 4000 dolari. Acest fapt îl știe de la mai mulți, de la tata. 3000 dolari i-a dat lui Lîsenco Anatolie și Lîsenco Tatiana. Urma să mai dea 1000 de dolari, dar nu știe dacă i-a dat și cui i-a dat. Actele pe acest apartament nu au fost perfectate pe numele tatălui său. Lîsenco Tatiana era mereu peste hotare și tot zicea că va veni și va perfecta actele. A asistat la discuția când Lîsenco Tatiana a spus că apartamentul ar fi costat mai mult de 4000 dolari, și anume ea a zis despre aceasta după ce a decedat Lîsenco Anatolie. Ea i-a invitat la bunica la o pizza, el cu fratele au întrebat-o când va perfecta actele, iar ea a spus că ce fel de acte, că nimeni nu i-a dat bani și de când un apartament costă 4000 dolari?

Potrivit procesului-verbal de confruntare din 07.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.140, vol.I), ultima a relatat, că *Lîsenco Tatiana cunoștea despre vânzarea apartamentului și la întrebările sale de ce nu*

perfectează actele pe apartament, Lîsenco Tatiana a comunicat că va perfecta actele mai târziu când un băiat de-a lui Nicolae va împlini vârsta de 18 ani.

De asemenea, ***** în prima instanță a declarat (f.d.127, vol.II), că Lîsenco Tatiana este sora sa mai mică, iar Cojocaru Nicolae este fiul său. De la fiul său Cojocaru Nicolae a aflat că el a procurat apartamentul. El s-a dus la sora sa Lîsenco Tatiana să plătească pe apartament. A dat banii lui Lîsenco Anatolie și Lîsenco Tatiana. *A plătit 4000 dolari. Lîsenco Anatolie i-a zis că Cojocaru Nicolae le-a dat banii pe apartament și de banii aceștia și-a luat mașină.* Din moment ce a procurat apartamentul, Cojocaru Nicolae a locuit acolo. *Actele nu au fost perfectate pe apartament. Sora sa Lîsenco Tatiana venea pe la dânsa și ea îi zicea despre documente, dar ea tot zicea să nu își bată capul, că totul va fi bine.* Până în prezent actele nu au fost perfectate. Lîsenco Tatiana motiva că, când vor împlini băieții lui Cojocaru Nicolae majoratul, atunci va scrie apartamentul pe unul din ei. Ei, însă, au peste douăzeci de ani și oricum n-a mai făcut nimic. La urmărirea penală nu ține minte să fi spus că nu cunoaște despre suma de bani transmisă pentru procurarea apartamentului.

Potrivit procesul-verbal de confruntare din 11.07.2022 dintre bănuita Lîsenco Tatiana și martorul ***** (f.d.145, vol.I), a relatat, că Lîsenco Tatiana cunoștea despre vânzarea apartamentului că anume ei soțul său i-a transmis suma de 1000 dolari SUA și i-a comunicat că Cojocaru Nicolae îi va restitui banii în contul apartamentului procurat de la ei.

Martorul acușării ***** , fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond (f.d.133, vol.II), a declarat, că Lîsenco Tatiana este nașa sa de cununie, iar Cojocaru Nicolae este cumătrul său. Cu referire la obiectul cauzei comunică că, se afla acasă la Chișinău. Lîsenco Tatiana cu Lîsenco Anatolie au venit la dânsa. Aceasta a fost demult, aproximativ în anul 2003. *Ei i-au spus că vor să cumpere o mașină și că au vândut apartamentul, dar nu le ajunge 1000 dolari.* Ea cu soțul ***** le-a dat 1000 dolari. Soții Lîsenco au vândut apartamentul cu 4000 de dolari. Lîsenco Tatiana și Lîsenco Anatolie i-au zis că, *au vândut lui Cojocaru Nicolae apartamentul, el le-a dat 3000 de dolari și că nu le ajunge 1000 de dolari pentru procurarea mașinii. Suma de 1000 de dolari le-a restituit-o Cojocaru Nicolae.* Aceasta a fost un pic mai târziu. Soții Lîsenco nu au perfectat actele pe apartament lui Cojocaru Nicolae. Nașa Lîsenco Tatiana a spus că când băiatul lui Cojocaru Nicolae va împlini 18 ani atunci îi va perfecta actele pe apartament. *Lîsenco Tatiana a împrumutat de la dânsii doar 1000 de dolari, iar 3000 de dolari le dăduse Cojocaru Nicolae. Când au fost la dânsa și au împrumutat banii, ei i-au spus că au vândut apartamentul lui Cojocaru Nicolae și el le va restitui datoria.* Când s-au întâlnit în sat, pe când copilul lui Cojocaru Nicolae avea vreo 4 ani, soții Lîsenco au zis că vor perfecta actele pe apartament când băiatul lui Cojocaru va împlini majoratul.

Deci în baza probelor analizate supra, Colegiul la fel ca și instanța de fond, consideră declarative afirmațiile apărării precum că Lîsenco Tatiana n-a vândut lui Cojocaru Nicolae imobilul din *****, și nici n-a primit careva sume de bani de la acest, or situația faptică, reieșind din probele analizate, este contrară celei relatată de inculpată. Fiind evident, că partea apărării neagă că Lîsenco Tatiana a cunoscut sau ar fi implicată în tranzacția de vânzare-cumpărare a apartamentului, în mod iluzoriu invocând accețiunea potrivit căreia admite, că toate negocierile și afacerile referitor la vânzarea-cumpărarea apartamentului le-a întreprins Lîsenco Anatolie, fără a-i aduce la cunoștință.

De asemenea, nu sunt întemeiate criticile apărării despre faptul că probele acuzării, nefiind directe, nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare. Colegiul nu poate susține o atare apreciere, întrucât declarațiile părții vătămate sunt confirmate de martorul Chircu Valeriu, care indică că Cojocaru Nicolae personal i-a dat banii în sumă de 1000 dolari în contul datoriei pe care față de el o avea familia Lîsenco în legătură cu procurarea automobilului, și acești bani ar fi suma restantă, pe care Cojocaru Nicolae urma să o achite ca ultima tranșă din suma totală de 4000 dolari pentru procurarea apartamentului – fapt cunoscut martorului nu doar din relatările lui Cojocaru Nicolae dar și din discuție cu soții Lîsenco. Despre tranzacțiile respective au avut cunoștință și alți martori, declarațiile cărora au fost analizate supra și care nu pot fi supuse vreunor critici, fiind depuse de către aceștia sub jurământ, preîntâmpinați de răspunderea penală pe care o poartă.

Partea apărării critică sentința contestată sub aspectul nemotivării soluției prin prisma probelor prezentate de partea apărării, fiind considerat că instanța nu urma să dea declarațiilor martorilor ***** și ***** o apreciere critică din simplul fapt că aceștia sunt persoane apropiate inculpatei și chipurile, nefiind veridic că au urmărit scopul de a favoriza evitarea răspunderii inculpatei.

Colegiul pentru a-și forma o oarecare concluzie asupra acestor declarații ar urma să le verifice – fapt imposibil în sensul art.414 alin.(6) CPP, întrucât acestea n-au servit obiect de cercetare în instanța de apel, apărarea neprezentându-le spre verificare.

Totuși din probele analizate (care au fost prezentate în instanța de apel și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată), Colegiul își întemeiază concluzia despre confirmarea faptelor imputate inculpatei Lîsenco Tatiana, fiind stabilit cert, că aceasta având scopul dobândirii ilicite a bunurilor de la Cojocaru Nicolae, abuzând de încrederea acestuia dobândită în baza relațiilor de rudenie și cunoscând că acesta este în căutarea unui apartament, camuflându-și intențiile sale drept relații civile și folosind pretextul înstrăinării ultimului a apartamentului ce le aparține cu drept de proprietate în devălmășie amplasat în *****, cu numărul cadastral *****, în timp ce se afla în domiciliul lor din *****, au primit de la

Cojocaru Nicolae suma de 3000 dolari echivalent a 42724,2 lei, inducându-l în eroare pe acesta că perfectarea tuturor documentelor prin care îi va fi transmis dreptul de proprietate asupra bunului indicat va fi efectuată ulterior după transmiterea părții restante de bani în sumă de 1000 dolari SUA echivalent a 11828 lei și revenirea din Republica Italiană a Tatianeii Lîsenco.

Ulterior, în primăvara anului 2004, Lîsenco Tatiana de comun acord cu Lîsenco Anatolii, profitând și abuzând în continuare de încrederea obținută anterior de la Cojocaru Nicolae, invocând același pretext (transmiterea dreptului de proprietate asupra apartamentului), Lîsenco Anatolii a solicitat de la Cojocaru Nicolae partea restantă de 1000 dolari, sumă echivalentă cu 11828 lei, pe care ultimul i-a transmis-o lui ***** pentru a stinge datoria soților Lîsenco Tatiana și Anatolii.

În aceste circumstanțe, deși, partea vătămată Cojocaru Nicolae a achitat integral banii solicitați în sumă de 4000 dolari SUA, la solicitările repetate a acestuia în perioada 2004-2021 privind perfectarea actelor pentru transmiterea dreptului de proprietate asupra apartamentului, neexistând careva impedimente pentru realizarea acestor acțiuni, soții Lîsenco Tatiana și Anatolii inducând în eroare partea vătămată au refuzat solicitările acestuia, invocând diverse pretexte inventate.

În consecință, ca rezultat al acțiunilor infracționale din faza inițială când au solicitat și au primit banii de la partea vătămată întărite ulterior prin manopere frauduloase sub formă de promisiuni false și pretexte inventate, soții Lîsenco Tatiana și Lîsenco Anatolii au însușit mijloace bănești în sumă de 4000 dolari SUA fără a-și îndeplini obligațiile asumate, cauzându-i lui Cojocaru Nicolae daune considerabile în sumă de 54552,2 lei.

Referitor la aspectele juridico-penale a infracțiunii imputate Tatianeii Lîsenco, Colegiul va menționa următoarele.

Sub aspectul *laturii subiective* instanța conchide că, inculpata a acționat cu vinovăție în modalitatea intenției directe, conform dispozițiilor art.17 CP, întrucât a prevăzut rezultatul faptei sale, l-a urmărit și a acceptat posibilitatea producerii lui prin săvârșirea faptei. Or, Colegiul penal remarcă, că infracțiunea incriminată inculpatei este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate supra denotă anume prezența unei intenții directe la săvârșirea escrocheriei.

Astfel, instanța de apel subliniază că intenția de a comite infracțiuni o reprezintă dorința, planul inculpatei meschin, care prin abuz de încredere, inducere și menținere în eroare a părții vătămate au dus la crearea ireversibilă a daunelor pecuniare suportate de către acesta în beneficiul și sporirea activului patrimonial al Tatianeii Lîsenco.

Subiectul infracțiunii în cauză este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta prevăzută la art.21 CP. La caz, Colegiul penal conchide că, Lîsenco Tatiana este subiect al infracțiunii incriminate, având astfel vârstă necesară atragerii la răspundere penală.

În asemenea circumstanțe, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, Colegiul penal acceptă starea de fapt și drept trasată de către instanța de fond iar reieșind din ansamblu, probele cercetate în cadrul primei instanței și în cadrul instanței de apel dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatei Lîsenco Tatiana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b),c) CP.

Deși instanța de fond corect a stabilit vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii ce i-a fost imputată, Colegiul reține, că soluția din dispozitivul sentinței este formulată în contradictoriu cu partea descriptivă, or, instanța a hotărât încetarea procesului penal intentat în privința Tatiane Lîsenco în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În acest context, Colegiul penal menționează că:

a) din interpretarea normelor procesual-penale (art.350 CPP), rezultă că încetarea procesului penal, în temeiurile prevăzute de art.332 CPP, intervine până la etapa cercetării judecătorești (etapa preliminară), iar dacă aceasta a fost depășită, sentința se adoptă în temeiurile art.389-391 CPP;

b) conținutul pct.6) alin.(1) art.391 CPP, se referă la cazurile expres prevăzute de lege și anume situația descrisă în dispoziția art.11 alin.(4), art.57-58, alin.(4) art.165 și art.206, alin.(5) art. 217 și alin.(4) art.325 CP;

c) potrivit art.389 alin.(4) pct.3) CPP, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazul expirării termenului de prescripție.

În speță, aceste prescripții de drept nu au fost întocmai respectate de către instanța de judecată, deoarece s-a desfășurat cercetarea judecătorească, or inculpata nu a recunoscut vina și au fost cercetate nemijlocit și contradictoriu probele administrate de părți, prin urmare, prevederile art.332 CPP, nefiind aplicabile. Totodată, inculpata nu și-a dat acordul la încetarea procesului penal în temeiul intervenirii prescripției tragerii la răspunderea penală, or la materialele cauzei nu este anexat un asemenea act, apărarea solicitând achitarea inculpatei. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit (art.332 alin.(5) CPP).

Rezumând cele indicate supra, instanța de fond nu era în drept să pronunțe o sentință de încetare pe motivul intervenirii prescripției tragerii la răspunderea penală, din care considerente Colegiul penal conchide că sentința instanței de fond urmează a fi casată în latura încetării procesului penal.

Constatând ca fiind demonstrată fapta infracțională comisă de Lîsenco Tatiana, Colegiul penal constată temei pentru liberarea acesteia de pedeapsa

penală, în acest sens menționând prevederile art.389 alin.(4) pct.3) CPP, potrivit căroră, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și art.58 CP, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 CP sau al expirării termenului de prescripție.

Potrivit alin.(6) al art.389 CPP, la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Potrivit art.60 alin.(1) lit.b) CP, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Având în vedere prevederile legale menționate, ținând cont că la caz s-a constatat vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b),c) CP – catalogată, conform art.16 alin.(2) CP, ca fiind mai puțin gravă, săvârșită în perioada de timp 18 mai 2003 până în primăvara anului 2004, și de la săvârșirea ei, au trecut mai mult de 5 ani, Colegiul penal consideră oportun de a o libera, pe Lîsenco Tatiana de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspundere penală.

De rând cu aceasta, în cadrul instanței de fond fiind soluționată acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Cojocaru Nicolae, pe fonul recuperării din contul inculpatei Lîsenco Tatiana a prejudiciului material comis prin prisma infracțiunii de escrocherie, Colegiul penal ține a menționa corectitudinea raționamentelor punctate de prima instanță.

Or, este cert faptul că inculpata Lîsenco Tatiana prin comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b),c) CP i-a fost cauzat lui Cojocaru Nicolae prejudiciu material în sumă de 54552,2 lei.

În această pondere, instanța de apel conchide faptul că, respectarea drepturilor patrimoniale a părților vătămate cauzate prin infracțiuni constituie o respectare a dreptului la un proces echitabil ce are drept scop recuperarea bunurilor sustrase prin inducerea și menținerea în eroare a subiecților pasivi, iar această circumstanță se deduce inclusiv și prin recunoașterea lui Cojocaru Nicolae în calitate de parte civilă, astfel chestiunea dată deja echivalează cu o solicitare imperioasă adresată instanței în vederea admiterii unei compensații pecuniare.

În situația dictată, potrivit art.61 alin.(1) CPP, parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuțului, învinuțului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de

către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.

În conformitate cu art.219 alin.(1) CPP, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Conform art.225 alin.(1) CPP, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală.

Conform art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial.

Conform prevederilor art.387 alin.(1) CPP, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Prin urmare, Colegiul penal reține că suma solicitată în calitate de prejudiciu material de către partea vătămată/civilă Cojocaru Nicolae -54552,2 lei, corespunde aspectelor de fapt și drept, urmând ca inculpata Lîsenco Tatiana să repare prejudiciile cauzate părții vătămate/civile în cuantumul nominalizat supra, or prin acțiunile sale s-a demonstrat cu certitudine că suma stabilită a fost însușită ilegal de inculpată, prin ce a atentat direct asupra drepturilor patrimoniale a lui Cojocaru Nicolae.

Colegiul apreciază că sunt neîntemeiate criticile privitor la soluția instanței de încasare la Lîsenco Tatiana în beneficiul părții vătămate/civile Cojocaru Nicolae a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 3000 lei și a cheltuielilor de transport în mărime 2700 lei.

Or, potrivit bonului de plată pentru asistența juridică acordată (f.d.104, vol.II) avocatul Vasile Roibu a fost remunerat cu 3000 lei pentru acordarea serviciilor juridice în cadrul dosarului penal de către Cojocaru Nicolae. Apelantul susține că suma solicitată de către avocatul părții civile pentru serviciile acordate a fost exagerată, însă lecturând Recomandarea Baroului Avocaților din Republica Moldova privind cuantumul onorariilor percepute în diverse categorii de cauze, se constată că taxa maximă pentru participare în ședință a avocatului și de întocmire a diverselor acte, este cu mult mai mare decât cea solicitată, instanța concluzionând că, aceasta a fost reală, necesară și rezonabilă.

De asemenea, Colegiul la fel ca și prima instanță consideră probate cheltuielile de transport, a căror încasare Cojocaru Nicolae solicită a fi admisă din contul inculpatei Lîsenco Tatiana. Bonurile de plată anexate la acțiunea civilă confirmă suportarea cheltuielilor pentru transport, în sumă de 2700 lei.

Cojocaru Nicolae a anexat la materialele cauzei două chitanțe a câte 500 lei și 2 bonuri fiscale cu suma de 1000 lei și 700 lei.

Apărătorul inculpatei în apel indică, că suma de 500 lei pentru gaz de la Betoil la care s-ar fi alimentat Cojocaru Nicolae la data de 13.02.2024 nu are nici un suport probatoriu, deoarece la 13.02.2024 nu a avut loc nici o ședință de judecată. În acest sens Colegiul va menționa, că din vizualizarea acestui bon de plată (în sumă de 500 lei) se atestă că acesta este datat cu 13.03.2024 – data la care a avut loc ședința de judecată la care a fost prezentă partea vătămată Cojocaru Nicolae (înregistrările audio a ședinței de judecată din PIGD). De asemenea, se atestă că la 11.06.2024 a avut loc ședința de judecată cu participarea părții vătămate, iar bonul din 10.06.2024 confirmă alimentarea mijlocului de transport cu combustibil în sumă de 1000 lei, fapt care nu poate fi apreciat critic, fiind evident că partea vătămată s-a asigurat din timp pentru a se prezenta la ședință și și-a alimentat mijlocul de transport cu combustibil din timp (apreciere similară fiind dată bonului datat cu 09.12.2023). Celălalt bon, pentru suma de 700 lei, confirmă alimentarea mijlocului de transport cu combustibil la data de 19.03.2024 – data când la fel a avut loc ședința de judecată cu participarea părții vătămate.

Pe de altă parte, Colegiul penal reține că deși instanța de fond just a dispus încasarea din contul inculpatei în beneficiul părții vătămate/civile a sumei pecuniare în calitate de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, totuși în mod eronat a dispus admiterea parțială a acțiunii civile înaintate de partea civilă Cojocaru Nicolae în partea încasării din contul inculpatei a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei.

În acest sens, se notează, că potrivit art.219 alin.(1) CPP, că acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Potrivit art.220 alin.(3) CPP, hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Potrivit art.221 alin.(1) CPP, acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești, iar alin.(2) prevede, că acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului; art.225 alin.(1) CPP, prevede că, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală.

De asemenea, instanța de apel va face trimitere inclusiv la prevederile art.1998 alin.(1) Cod civil, care prevede că, cel care acționează față de altul în mod

ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune, iar alin.(2) stipulează, că prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Examinând chestiunea dată, Colegiul reține că, instanța de fond în mod eronat a dispus soluționarea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului moral de la inculpata Lîsenco Tatiana în beneficiul părții vătămate/civile Cojocar Nicolae a sumei de 100000 lei, or pretențiile date în această parte urmează a fi respinse, deoarece după cum rezultă din prevederile art.1998 Cod Civil, reparația prejudiciului moral este posibilă numai în cazurile expres prevăzute de legislație (*în cazul încălcării drepturilor personale nepatrimoniale, cum ar fi în ipoteza atingerii aduse vieții, sănătății, libertății, inviolabilității sexuale și libertăților sexuale sau altor valori sociale care privesc persoana*).

În această ordine de idei, Colegiul reține că, infracțiunile care aduc atingere unor valori sociale ce țin de patrimoniu (*în speță, escrocheria*) nu atrage apariția la partea vătămată/civilă a dreptului subiectiv de reparație a prejudiciului moral, prin corelație la inculpat nu apare obligația de a repara prejudiciul moral, fiind în acest sens în opinia Colegiului suficient dispus încasarea prejudiciului material în sumă de 54552,2 lei.

Respectiv, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cojocar Nicolae, în partea solicitării încasării în beneficiul său din contul inculpatei Lîsenco Tatiana a sumei de 500000 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, Colegiul o va respinge.

Totodată, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de fond pe marginea solicitării de a fi aplicat sechestrul asupra bunului imobil care aparține inculpatei.

Astfel, instanța de fond just s-a referit la prevederile art.203 alin.(2); art.204 alin.(1),(5); art.205 alin.(1),(2) CPP și în baza acestora întemeiat a determinat de a respinge solicitarea părții vătămate Cojocar Nicolae privind aplicarea sechestrului asupra bunului ce aparține cu drept de proprietate Tatiane Lîsenco, și anume 1/3 cotă parte din apartamentul situat în *****, cu numărul cadastral *****, or, în acest sens nu au fost prezentate probe sau aduse argumente plauzibile care ar demonstra o eventuală eschivare a inculpatei Lîsenco Tatiana de la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune. Mai mult ca atât, nu s-au prezentat dovezi că în perioada derulării procesului penal, inculpata ar fi întreprins încercări de a înstrăina bunul în cauză.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va admite cererile de apel, va casa sentința în latura încetării procesului penal privind-o pe Lîsenco Tatiana și în latura admiterii cerințelor părții vătămate și încasării în beneficiul acestuia din contul inculpatei a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100000lei, și

în această parte va pronunța o nouă hotărâre potrivit părții dispozitive a prezentei decizii.

În temeiul dispozițiilor art.415 alin.(1) pct.2) CPP, Colegiul penal, -

DECIDE :

Apelurile declarate de către avocații Parfeni Alexandru și Roibu Vasile, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 26.11.2024, pe cazul penal privind-o pe **Lîsenco Tatiana**, se admit, inclusiv din alte motive, sentința în cauză se casează parțial, în latura încetării procesului penal și în latura admiterii cerințelor și încasării prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100000 (una sută mii) lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Lîsenco Tatiana se consideră condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b),c) CP, și în coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct.3) CPP se liberează de pedeapsă în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.b) CP.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cojocaru Nicolae, în partea solicitării încasării în beneficiul său din contul inculpatei Lîsenco Tatiana a sumei de 500000 (cinci sute mii) lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, se respinge.

În rest, dispozițiile sentinței instanței de fond cu privire la soluționarea acțiunii civile cu privire la recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică și cheltuieli de transport, dispozițiile sentinței cu privire la corpul delict, se mențin.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat în ședință publică la 26.06.2025.

Președintele ședinței:

Judecător:

Judecător:

Copia corespunde originalului.